

Aftale mellem regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet om styrkelse af ordblindeområdet: De næste skridt for at styrke ordblindeområdet for børn, unge og voksne

Regeringen har onsdag den 30. september 2020 indgået aftale med Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet om at styrke indsatsen for ordblinde.

Alle børn, unge og voksne skal have mulighed for at klare sig så godt som muligt – både i folkeskolen og i det videre liv. Men nogle er dårligere stillet end andre fra start, fordi de enten kæmper med ordblindhed eller andre læse- og skrivevanskeligheder.

Vi skal derfor som samfund støtte ekstra op om dem, der har brug for lidt mere hjælp til at komme igennem skole, uddannelse og arbejdslivet. Med den rigtige støtte og hjælp, kan børn, unge og voksne med læse- og skrivevanskeligheder få gode chancer for at klare sig lige så godt, som andre. Det er både godt for den enkelte – og for vores samfund.

Vi har heldigvis i dag gode redskaber til at opspore børn med ordblindhed og læse- og skrivevanskeligheder tidligt i grundskolen, og regeringen iværksatte med udspillet 'Regeringens fire første skridt mod en styrket ordblindeindsats' en række initiativer til at styrke den tidlige opsporing og få mere viden om støtten til elever med ordblindhed.

Der er dog fortsat udfordringer for børn, unge og voksne med ordblindhed og læse- og skrivevanskeligheder. Af centrale udfordringer kan nævnes:

- *Ordblindhed i familien:* Ordblindhed er arveligt. Der er derfor øget risiko for, at børn af forældre med ordblindhed selv bliver ordblinde eller får læse- og skrivevanskeligheder.
- *Mangel på viden og kompetencer:* Lærere er en central ressource i den støtte, ordblinde elever møder i deres skolegang. Men der er brug for mere viden om god undervisning af elever med ordblindhed.
- *Andre læse- og skrivevanskeligheder end ordblindhed:* Det er vigtigt, at elever med læse- og skrivevanskeligheder også møder målrettet støtte ift. deres vanskeligheder. Ikke kun elever med ordblindhed.
- *Ulige adgang til efterskoler:* Kommunerne kan yde tilskud til forældre, som ønsker, at deres barn skal på en ordblindeefterskole, men forældrenes egenbetalingen kan stadig være en udfordring.
- *Vanskeligt at følge med i gymnasiet:* For elever med ordblindhed kan det være vanskeligt at følge undervisningen og gennemføre en gymnasial uddannelse i samme hastighed som andre elever.

En styrket ordblindeindsats

På baggrund af ovenstående udfordringer er aftalepartierne enige om en yderligere styrkelse af ordblindeindsatsen ift. børn, unge og voksne. Det skal ske ved at iværksætte ni konkrete indsatser inden for følgende fire hoved overskrifter:

Styrket opsporing: Der er behov for en styrket tidlig opsporing af børn i risiko for at udvikle ordblindhed, så flere børn i risiko for at udvikle ordblindhed eller læse- og skrivevanskeligheder opdages tidligere og kan få den rette støtte, inden indlæringsvanskeligheden får betydning for eleverne både fagligt og personligt.

Styrket undervisning af elever med ordblindhed og læse- og skrivevanskeligheder: Elever med ordblindhed eller læse- og skrivevanskeligheder har behov for en styrket undervisning i alle skolens fag, som bygger på gode metoder og praksisser, der er afprøvet i en dansk sammenhæng. Det er centralt for, at eleverne kan klare sig godt i skolen og komme videre i uddannelsessystemet

Styrkelse af læsevejlederne: Læsevejledere og ordblindelærere har stor betydning for både den undervisning og støtte, som elever med ordblindhed eller læse- og skrivevanskeligheder modtager på den enkelte skole. Derfor skal deres arbejde understøttes yderligere og antallet skal løftes.

Lettere adgang til støtte for ordblinde: Den rette støtte til ordblinde er vigtig for deres faglige og personlige udvikling. Det skal derfor være lettere at modtage den relevante støtte i form af fx særlige undervisningstilbud, hjælpemidler og særlig tilrettelagte undervisningsforløb.

Boks 1. Fire overordnede mål og 9 initiativer til styrkelse af ordblindeområdet

Mål 1: Styrke opsporingen og vejledningen af personer med læse- og skrivevanskeligheder

- Tidlig målrettet information til forældre og opsporing ift. ordblindhed
- Udvikling af tidligere gruppebaseret screening af elever i risiko for ordblindhed i folkeskolen

Mål 2: Sikre målrettet indsats for elever med ordblindhed og andre læse- og skrivevanskeligheder

- Målrettet indsats for elever med læse- og skrivevanskeligheder i folkeskolen
- Mere viden om, hvordan skoler og kommuner i praksis arbejder med at støtte elever med sprogforståelsesvanskeligheder
- Mere viden om, hvordan skoler og kommuner allerede arbejder med læseindsatser i små grupper

Mål 3: Styrke vejledning for elever med ordblindhed og andre læse- og skrivevanskeligheder

- Oprette nationalt forum for læsevejledere og ordblindelærere i folkeskolen og løfte antallet af læsevejledere

Mål 4: Lettere adgang til tilbud ift. ordblindhed og andre læse- og skrivevanskeligheder

- Lettere adgang til ordblindeefterskoler
- Ensretning af støtte til personer på tværs af SPS og ordblindeundervisning for voksne
- Mulighed for oprettelse af klasser med forlængede uddannelsesforløb for elever med bl.a. ordblindhed på det gymnasiale område

Aftalepartierne er desuden enige om, at initiativet vedr. mulighed for oprettelse af klasser med forlængede uddannelsesforløb for elever med funktionsnedsættelse eller indlæringsvanskeligheder på det gymnasiale område drøftes ved først kommende lejlighed i gymnasieforligskredsen.

Bilag – økonomi for initiativerne

Boks 2. Økonomi ift. de ni initiativer til styrkelse af ordblindeområdet		
Initiativ	Afgrænsede udgifter	Varige udgifter
Tidlig målrettet information til forældre og opsporing ift. ordblindhed	2,0 mio. kr.	
Udvikling af tidligere gruppebaseret screening af elever i risiko for ordblindhed i folkeskolen	2,5 mio. kr.	
Målrettet indsats for elever med læse- og skrivevanskeligheder i folkeskolen	6,0 mio. kr.	
Mere viden om, hvordan skoler og kommuner i praksis arbejder med at støtte elever med sprogforståelsesvanskeligheder	1,0 mio. kr.	
Mere viden om, hvordan skoler og kommuner allerede arbejder med læseindsatser i små grupper	1,0 mio. kr.	
Oprette nationalt forum for læsevejledere og ordblindelærere i folkeskolen og løfte antallet		
- <i>Netværk for læsevejledere</i>	5,0 mio. kr.	
- <i>Pulje til efteruddannelse</i>	6,0 mio. kr.	
Lettere adgang til ordblindeefterskoler		4,8 mio. kr.
Ensretning af støtte til personer på tværs af SPS og ordblindeundervisning for voksne		1,5 mio. kr.
Mulighed for oprettelse af klasser med forlængede uddannelsesforløb for elever med bl.a. ordblindhed på det gymnasiale område	-	-